

Sygn. akt I.Ca 220/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2014r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Cezary Olszewski (spr.)
Sędziowie:	SO Małgorzata Szostak - Szydłowska SO Ryszard Filipow
Protokolant:	st. sekr. sąd. Wioletta Mierzejewska

po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2014 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa A. F.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) w W.

od wyroku Sądu Rejonowego w Augustowie

z dnia 8 kwietnia 2014r. sygn.akt I C 191/13

I. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w pkt.1 skreśla zapis „z ustawowymi odsetkami od dnia 17.05.2013r. i do dnia zapłaty” po słowach „(siedemset złotych 00/100)”.

II. Oddala apelację w pozostałej części.

III. Zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) w W. na rzecz powódki A. F. kwotę 90 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II-ej instancji.

Sygn. akt: I. Ca. 220/14

UZASADNIENIE

Powódka A. F. wystąpiła z pozwem przeciwko (...) S.A. V. (...) w W., w którym domagała się zasądzenia na jej rzecz kwoty 3.370,78 zł tytułem odszkodowania uzupełniającego wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 13.12.2012 r. do dnia zapłaty, kwoty 700,00 zł tytułem sporządzenia opinii uzupełniającej oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym dnia 14 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt: I. Nc. 191/13 Sąd Rejonowy w Augustowie w całości uwzględnił w/w powództwo.

Sprzeciw od powyższego orzeczenia wniósł pozwany (...) S.A. V. (...) w W. zaskarżając go w całości i domagając się oddalenia powództwa oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2014 r. w sprawie o sygn. akt: I. C. 191/13 Sąd Rejonowy w Augustowie zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3.370,78 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 700,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 maja 2013 r. do dnia zapłaty (pkt I); zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.384,25 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 617,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II); zasądził od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Augustowie) kwotę 182,62 zł tytułem zwrotu wydatków wyłożonych przez Skarb Państwa (pkt III).

Sąd ten ustalił, że pozwany ponosi odpowiedzialność za skutki zdarzenia z dnia 14 maja 2012 r., w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd powódki i winien zrekompensować jej szkodę w kwocie 6.299,19 zł (bez podatku VAT). Wysokość szkody została ustalona w oparciu o opinię biegłego R. S., którą Sąd Rejonowy uznał za rzetelną i fachową. W tych warunkach Sąd I instancji zasądził na rzecz powódki kwotę 3.370,78 zł, uwzględniając wypłaconą w postępowaniu likwidacyjnym przez pozwanego kwotę 2.928,41 zł. Również za zasadne Sąd Rejonowy uznał roszczenie dotyczące zwrotu kosztów sporządzenia wyceny przez prywatnego rzeczoznawcę na zlecenie powódki.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na zasadzie art. 98 k.p.c.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna V. (...) w W. zaskarżył powyższy wyrok w zakresie pkt I, tj. w części zasądzonej od niego na rzecz powódki kwotę 350,00 zł wraz z odsetkami od dnia 17 maja 2013 r. do dnia zapłaty tytułem połowy kosztów sporządzenia opinii na prywatne jej zlecenie i kwotę 5,47 zł tytułem odsetek ustawowych liczonych od kwoty 350,00 zł od dnia 17 maja 2013 r. do dnia zapłaty, w zakresie pkt II w części zasądzonej od niego na rzecz powódki kwoty 1.384,25 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz w zakresie pkt III w części zasądzonej od niego na rzecz Skarbu Państwa - kasa Sądu Rejonowego w Augustowie kwotę 182,62 zł tytułem brakujących wydatków w sprawie. Powyższemu orzeczeniu zarzucił:

1) naruszenie prawa materialnego, tj.:

a) art. 361 § 1 k.c. poprzez uznanie, że pozwany jest odpowiedzialny wobec powoda do zapłaty kwoty 350,00 zł tytułem zwrotu kosztów sporządzenia prywatnej opinii rzeczoznawcy, pomimo, iż materiał dowodowy wykazał, że pozwany odpowiada za skutki zdarzenia w 50% i w takiej też wysokości winien partycypować w kosztach sporządzenia opinii na prywatne zlecenie powódki,

b) art. 362 k.c. poprzez jego pominięcie i nieuwzględnienie, że powódka przyczyniła się do powstania szkody w 50%, dlatego obowiązek pozwanego do jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu o 50% również w przypadku kosztów sporządzenia na prywatne zlecenie powódki,

c) art. 822 k.c. przez przyjęcie, że pozwany jest odpowiedzialny wobec powoda do zapłaty odszkodowania za skutki zdarzenia w dodatkowej kwocie 350,00 zł tytułem zwrotu kosztów sporządzenia prywatnej opinii rzeczoznawcy pomimo, iż materiał dowodowy nie wskazał, że ustalenia tej opinii były przydatne dla przedmiotowego postępowania,

d) art. 824¹ k.c. poprzez ustalenie wysokości odszkodowania w kwocie przewyższającej jego faktycznie poniesioną wartość o kwotę 350,00 zł tytułem kosztu sporządzenia kosztorysu na prywatne zlecenie powoda.

2) naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na wynik sprawy, tj.

a) art. 233 k.p.c. poprzez błędną ocenę materiału dowodowego akt sprawy i uznanie, że roszczenie o zapłatę kwoty 700,00 zł tytułem sporządzenia prywatnej kalkulacji szkody jest uzasadnione w całości, w sytuacji gdy powódka

przyczyniła się do powstania skutków zdarzenia w 50%, okoliczność ta została przyznana i nie kwestionowana przez powódkę, zatem odpowiedzialność pozwanego tytułem odszkodowania za poniesione koszty sporządzenia prywatnej wyceny szkody winny obciążać pozwanego w takim samym stopniu tj. w 50%,

b) art. 316 § 1 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie, polegające na pominięciu okoliczności faktycznych istniejących w chwili zamknięcia rozprawy, mających wpływ na rozmiar doznanej przez powódkę szkody, za które to okoliczności pozwany nie ponosi odpowiedzialności,

c) art. 321 § 1 k.p.c. poprzez zasądzenie odsetek od kwoty kosztów sporządzenia opinii prywatnej, podczas gdy strona powodowa w pozwie domagała się zasądzenie odsetek jedynie od kwoty roszczenia o zapłatę .kosztów naprawy pojazdu, a nie od roszczenia o zapłatę kosztów sporządzenia opinii prywatnej,

d) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez jego pominięcie i nie sporządzenie uzasadnienia w zakresie wskazania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa - w zakresie roszczeń o zapłatę na rzecz powódki pełnej kwoty odszkodowania za poniesienie kosztów sporządzenia opinii prywatnej i w zakresie przyznania powódce kwoty odsetek za zwłokę w zapłacie przez pozwanego kwoty 700,00 zł.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w zaskarżonej części oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu przed Sądem I instancji, jak też zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu w postępowaniu przed Sądem II instancji według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wskazał, że dodatkowe kwoty odszkodowania, tj. koszty prywatnej opinii sporządzonej na zlecenie powódki winny ulec zmniejszeniu stosownie do stopnia jej winy, czyli o 50%. Nadto Sąd Rejonowy orzekł o odsetkach od kwoty przyznanej tytułem wykonania tej opinii, a co nie było przedmiotem żądania powódki.

Powódka A. F., w odpowiedzi na apelację, domagała się oddalenia środka zaskarżenia oraz zasądzenia na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego jedynie w nieznacznym zakresie podlegała uwzględnieniu.

Wbrew zarzutom apelacji, z wyjątkiem kwestii związanej z zasądzeniem odsetek od kwoty 700,00 zł przyznanej tytułem zwrotu kosztów sporządzenia opinii prywatnej, w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sporu Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i ocenił dowody zgodnie z dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy przyjmuje te ustalenia za własne.

Prawidłowa realizacja zasady związania sądu zgłoszonym żądaniem może nastąpić wyłącznie wówczas, gdy żądanie zostało przez powoda precyzyjnie określone. Skoro w świetle art. 321 § 1 k.p.c. sąd nie jest uprawniony do rozstrzygnięcia o roszczeniu, które nie zostało zgłoszone, przed przystąpieniem do merytorycznej oceny niezbędne jest podjęcie czynności procesowych prowadzących do jednoznacznego określenia żądania i wyeliminowania występujących w tym zakresie nieścisłości i braków. Zgodnie z art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. pozew winien zawierać dokładnie określone żądanie. Uznać należy, iż żądanie jest sprecyzowane wówczas, jeśli został ściśle określony jego przedmiot i zakres. W przypadku roszczenia ubocznego, jakim jest żądanie odsetek, niezbędne jest wskazanie informacji pozwalających ustalić wysokość odsetek, kwotę, od której mają zostać naliczone oraz okres, za jaki strona domaga się ich zasądzenia. Braki w tym zakresie podlegają uzupełnieniu w trybie art. 130 § 1 k.p.c.(por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17 kwietnia 2013 r., I. ACa. 38/13, Lex nr 1372461).

W rozpoznawanej sprawie nie ulega wątpliwości, że powództwo zgłoszone przez powódkę nie obejmowało swym zakresem roszczenia odsetkowego od kwoty 700,00 zł stanowiącej koszt sporządzenia prywatnej ekspertyzy.

Powódka zgłosiła żądanie ustalenia terminu naliczania odsetek jedynie od kwoty 3.370,00 zł stanowiącej substrat odszkodowania. Oznacza to, że Sąd Rejonowy określając w wyroku obowiązek zapłaty odsetek od kwoty 700,00 zł, orzekł ponad żądanie i tym samym naruszył dyspozycję art. 321 k.p.c.

Nie sposób jest jednak podzielić pozostałych zarzutów apelującego dotyczących konieczności zmniejszenia kwoty 700,00 zł o połowę ze względu na stopień przyczynienia się powódki do powstania szkody. Skarżący prezentował bowiem stanowisko, że skoro wartość przyznanego jej odszkodowania za skutki zdarzenia została zmniejszona o 50%, co było przez strony niekwestionowane, to tym samym dodatkowe roszczenia związane z dochodzeniem tego odszkodowania winny ulec obniżeniu.

Sąd Okręgowy w przedmiotowej sprawie nie podziela wyżej zaprezentowanego poglądu, uznając tym samym, że cały koszt sporządzenia prywatnej opinii wykonanej na zlecenie powódki winien ponieść pozwany.

Nie ulega wątpliwości, że koszt ekspertyzy stanowi szkodę ulegającą naprawieniu (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 r., III CZP 24/04, OSNC 2005/7-8/117, Prok.i Pr.-wkl. 2005/1/32, Biul.SN 2004/5/6, Wokanda 2004/7-8/12, Wspólnota 2004/14/55, M.Prawn. 2005/3/162, M.Prawn. 2004/13/583, M.Prawn. 2004/15/720, Lex nr 106617). Strona pozwana w sposób rażący usiłowała zaniżyć wartość należnego powódce odszkodowania stąd zwrócenie się przez nią do osoby posiadającej wiedzę specjalną w zakresie mechaniki samochodowej było w pełni uzasadnione. Dzięki tej opinii powódka mogła ocenić czy stanowisko ubezpieczyciela nie prowadzi do naruszenia jej uzasadnionych interesów. Ekspertyza ta była niezbędna do zweryfikowania stanowiska ubezpieczyciela i ustalenia, czy zasadne jest żądanie kwoty odszkodowania wyższej od przyznanej przez pozwanego. Z tych przyczyn, uznać należało, że poniesione z tego tytułu przez powódkę koszty pozostawały w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 14 maja 2012 r. W związku z powyższym Sąd Rejonowy słusznie uznał poniesiony koszt wykonania ekspertyzy prywatnej za niezbędny i uzasadniony i w związku z tym zaliczył go w poczet zasądzonej od pozwanego na rzecz powódki kwoty.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że odszkodowanie, które było należne powódce zostało zaniżone przez zakład ubezpieczeń o ponad 50%. W postępowaniu przedsądowym zostało ono wypłacone przez ubezpieczyciela w kwocie 2.928,41 zł, natomiast prywatna opinia sporządzona na zlecenie powódki pozwoliła ustalić wartość tego odszkodowania na kwotę 6.299,19 zł. Podobna kwota do tej ostatniej została ustalona w postępowaniu przed Sądem Rejonowym przez biegłego sądowego R. S. (tj. 7.366,16 zł). W konsekwencji uznać należy, że wydatek w kwocie 700,00 zł poniesiony przez powódkę za sporządzenie prywatnej opinii nie powinien być obniżony, albowiem to pozwany ponosi odpowiedzialność za rażące obniżenie odszkodowania, które determinowało wytoczenie niniejszego powództwa.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy na zasadzie art. 385 k.p.c. i art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w wyroku.

Uwzględniając okoliczność, że apelacja pozwanego jedynie w niewielkim zakresie była zasadna i stopień jego wygranej był znikomy, o kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 6 pkt 1 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461).